

VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

VALSTS VIDES DIENESTS

Valsts vides dienests

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS

2015

Saturs

Saturs	2
Lietotie saīsinājumi	3
1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Iestādes juridiskais statuss	4
1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)	7
1.3. 2015. gada galvenie uzdevumi	8
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	9
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	9
2.1.1. Tās budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai	9
2.2. Darbības stratēģijās plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti, kā arī rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	11
2.3. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām	16
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums	16
2.5. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā:	21
2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā	21
2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos.....	21
2.6. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām	22
3. Personāls.....	23
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	24
4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	24
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti.....	25
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	25
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	26
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	26
5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi.....	26
5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi	27

Lietotie saīsinājumi

EK	– Eiropas Komisija
ERAF	– Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	– Eiropas Savienība
IMPEL	– Eiropas Savienības sadarbības tīkls vides aizsardzības reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law)
KF	– Kohēzijas fonds
LVAf	– Latvijas vides aizsardzības fonds
NVO	– nevalstiskās organizācijas
LVĢMC	– VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
SAEA	– Starptautiskā atomenerģijas aģentūra
VARAM	– Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1. Pamatinformācija

1.1. Iestādes juridiskais statuss

Valsts vides dienests (turpmāk – VVD) ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir realizēt vides politiku Latvijas Republikas teritorijā.

VVD veic šādas funkcijas:

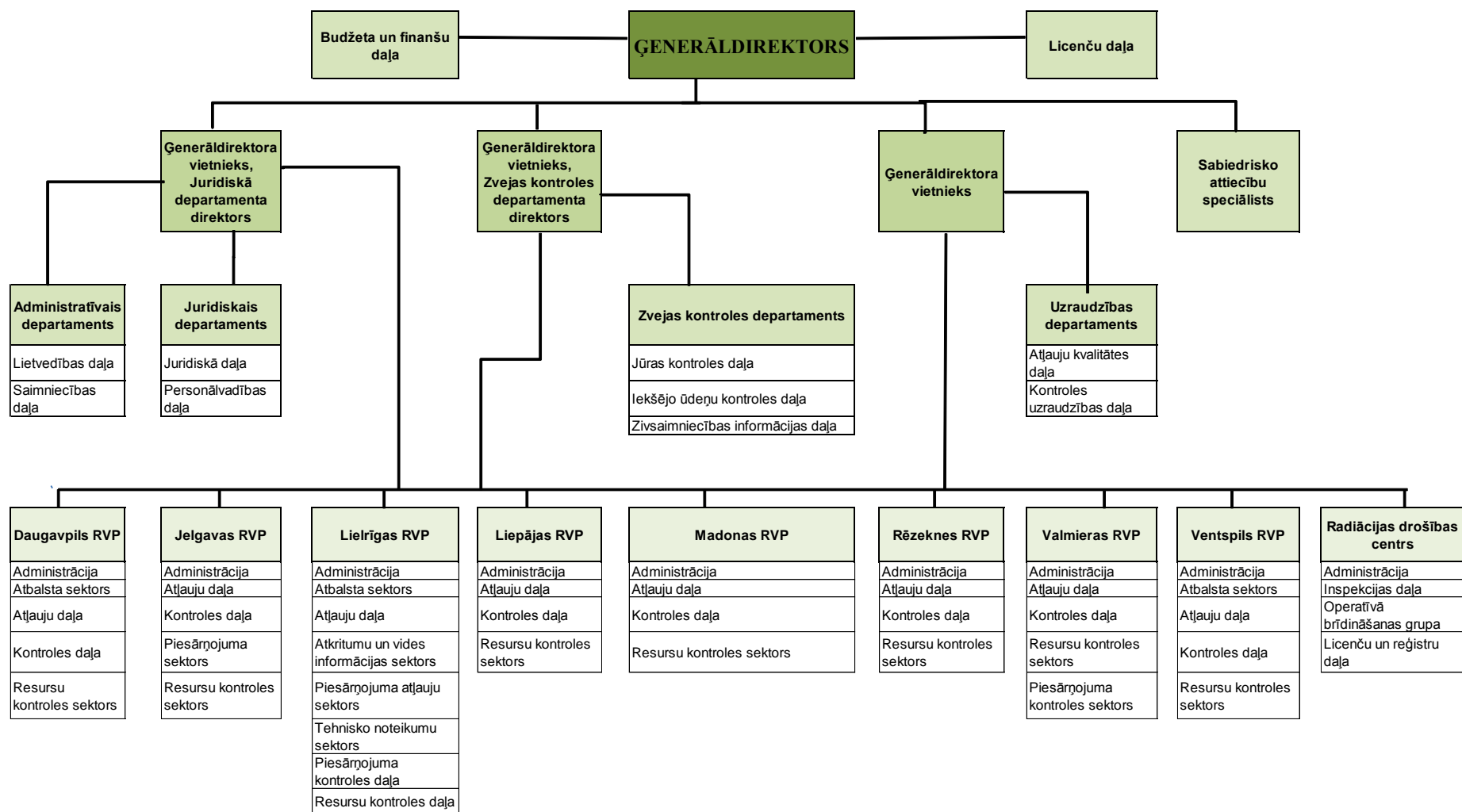
- vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā
- zveju regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kontrolēt zveju, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem Eiropas Savienības dalībvalstu, valstu, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos
- radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli

VVD ir izveidots saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.septembra rīkojumu Nr.714 „Par Vides valsts inspekcijas, Jūras vides pārvaldes un reģionālo vides pārvalžu reorganizāciju un Valsts vides dienesta izveidošanu”.

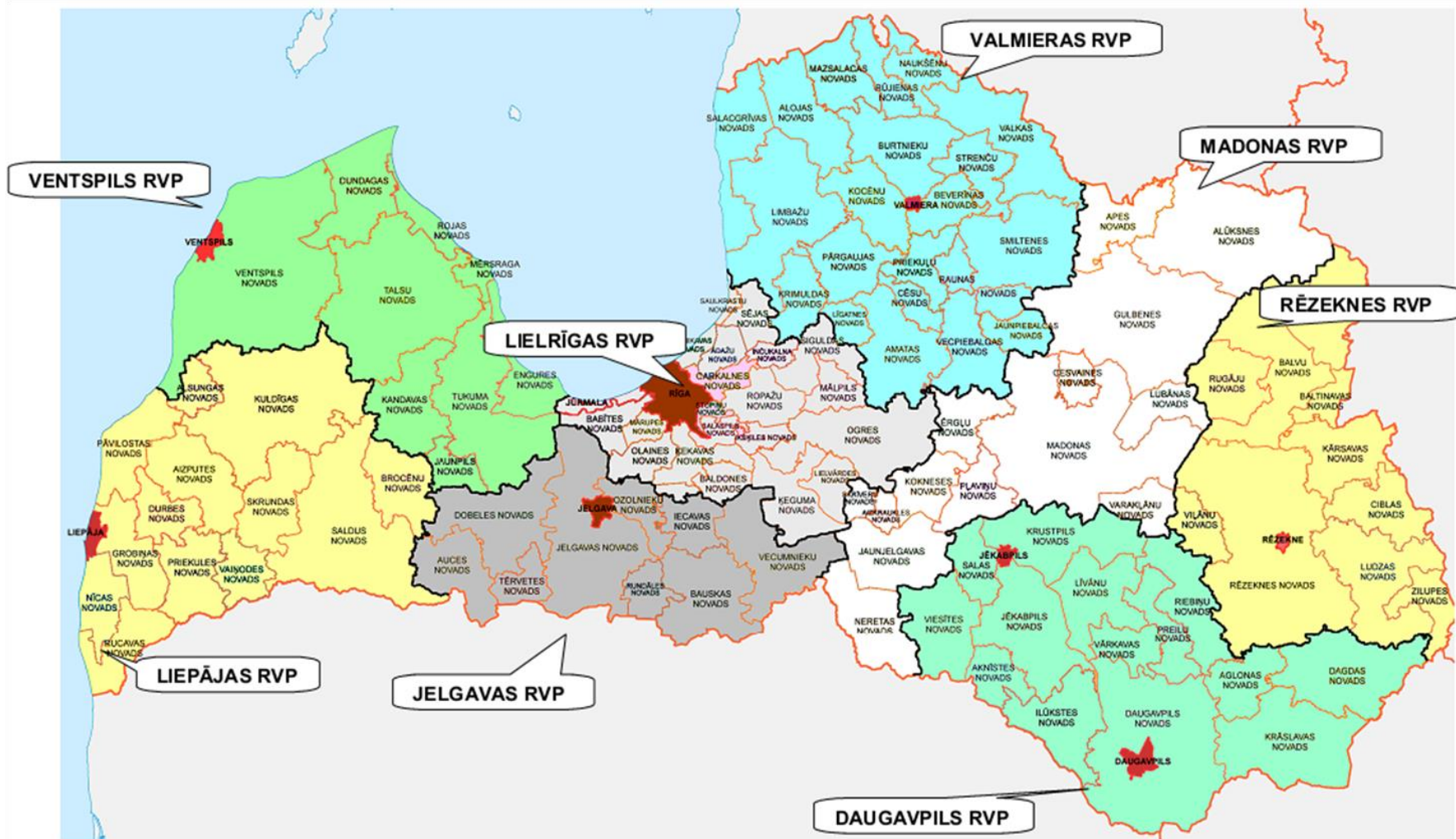
VVD vada ģenerāldirektors, kura tiešā pakļautībā atrodas VVD struktūrvienības - reģionālās vides pārvaldes (RVP), Radiācijas drošības centrs (RDC), Uzraudzības departaments (UD), Zvejas kontroles departaments (ZKD), Juridiskais departaments (JD), Administratīvais departaments (AD), Budžeta un finanšu daļa (BFD), Licenču daļa (LD).

VVD darbojas saskaņā ar nolikumu (Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumi Nr.962 „Valsts vides dienesta nolikums”).

VVD struktūru skatīt 1.attēlā. Katras RVP pārraudzībā noteiktās Latvijas administratīvās teritorijas (pilsētas un novadus) skatīt 2.attēlā.

1.attēls VVD struktūra.

2.attēls. VVD RVP pārraudzībā noteiktās Latvijas administratīvās teritorijas.

1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)

VVD darbības mērķis ir nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības, radiācijas drošības un kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.

Uzraudzības departamenta, Zvejas kontroles departamenta un Juridiskā departamenta uzdevums ir nodrošināt vienotas vides aizsardzības normatīvo aktu piemērošanas ieviešanu visos Latvijas reģionos, sniegt priekšlikumus par normatīvo aktu projektiem, izskatīt apstrīdētos valsts vides inspektoru lēmumus administratīvā pārkāpuma lietās un rīkojumus/lēmumus vides kontroles un radiācijas drošības kontroles jomā, koordinēt metodisko vadību, kā arī nodrošināt zvejas kuģu satelītnovērošanas sistēmas un informācijas sistēmas „TULPE” darbību. Administratīvā departamenta un Budžeta un finanšu daļas uzdevums ir materiāltehniski un finansiāli nodrošināt VVD darbību. Licenču daļas uzdevums ir sagatavot zemes dziļi izmantošanas licences, derīgo izrakteņu atradnes pases un derīgo izrakteņu ieguves limitus, licences darbībām ar aukstuma aģentiem.

ZKD papildu uzdevumi:

- kontrolēt vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu Latvijas jūras ūdeņos un kontrolēt zveju Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, kā arī starptautiskajos, ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos;
- nodrošināt zvejas kuģu diennakts satelītnovērošanu un nozvejoto zivju izkraušanas kontroles sistēmas Latvijas ostās darbību;
- apstiprināt darbības plānus neparedzēta piesārņojuma gadījumiem ostām, piestātnēm un termināliem un atkritumu apsaimniekošanas plānus ostām;
- iegūt, apkopot un sniegt informāciju savas kompetences ietvaros par jūras vides stāvokli un dabas resursu izmantošanu.

RVP struktūrvienībām attiecīgajā reģionā ir šādi svarīgākie uzdevumi:

- kontrolēt normatīvajos aktos par piesārņojošo vielu emisiju vidē noteikto prasību ievērošanu;
- kontrolēt atkritumu un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu;
- kontrolēt darbības ar ķīmiskajām vielām un maisījumiem;
- kontrolēt dabas resursu ieguvī un zemes dziļi izmantošanu, kā arī citu ar dabas resursu un dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu ievērošanu;
- kontrolēt jūras un iekšējo ūdeņu zivju resursu izmantošanu Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos;
- sagatavot un/vai izdod administratīvos aktus vides aizsardzības, dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas jautājumos.
- veikt paredzēto darbību sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu;
- sagatavot un izsniegt piesārņojošo darbību veikšanai nepieciešamos administratīvos aktus (A un B kategoriju piesārņojošo darbību atļaujas, C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumus un siltumnīcefekta gāzu atļaujas);
- sagatavot un izsniegt ūdens resursu lietošanas atļaujas;
- sagatavot un izsniegt dabas resursu lietošanas atļaujas;

- sagatavot un izsniegt tehniskos noteikumus plānotai būvniecībai, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas objektu ierīkošanai u.c. normatīvajos aktos noteiktām darbībām;
- izsniegt licences un zvejas žurnālus zvejai Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos.

RDC ir šādi svarīgākie uzdevumi:

- kontrolēt un uzraudzīt radiācijas un kodoldrošības normatīvo aktu ievērošanu;
- nodrošināt valsts teritorijā atklāto nezināmo jonizējošā starojuma avotu vai uz valsts robežas atklāto nedeklarēto jonizējošā starojuma avotu identifikāciju, izpēti, novērtējumu;
- nodrošināt kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību un veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu;
- uzturēt un aktualizēt jonizējošā starojuma avotu datu bāzes, datu bāzes par operatoriem, kuri izmanto jonizējošā starojuma avotus, datu bāzes par to darbinieku apstarošanu, kuru darbs ir saistīts ar jonizējošā starojuma avotiem, kā arī par darbiniekiem, kuri strādā darba vietās ar paaugstinātu dabiskās izcelsmes radiācijas līmeni;
- izsniegt speciālās atļaujas (licences) un atļaujas darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem.
- koordinēt tehniskās palīdzības programmas radiācijas drošības jomā.

1.3. 2015. gada galvenie uzdevumi

VVD 2015. gada plānā ietilpa iestādes ikdienas uzdevumi: atļauju, licenču un tehnisko noteikumu izsniegšana, derīgo izrakteņu atradņu pasu un limitu izsniegšana, vides aizsardzības, dabas un dabas resursu aizsardzības, ūdens bioloģisko resursu, radiācijas drošības normatīvo aktu ievērošanas kontrole.

Kā viena no prioritātēm tika izvirzīta piesārņojošo darbību pārvaldības sistēmas uzlabošana, turpinot metodiskās vadības darbu, veidojot vienotu pieeju administratīvo aktu – licenču, atļauju, tehnisko noteikumu izdošanā un tajās ietvertu prasību izvirzīšanā, kā arī pilnveidojot vienotu inspekcijas veikšanas kārtību.

VVD turpināja īstenot piesārņoto vietu sanācijas projektus: vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi (ERAF līdzfinansējums, jāpabeidz 2015. gadā) un Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā, (Šveices valdības līdzfinansējums, jāpabeidz 2017. gadā).

Atkritumu apsaimniekošanā VVD plāno rīcības, lai savas kompetences ietvaros uzlabotu kontroli par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

2.1.1. Tās budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai

Valsts budžeta apakšprogrammas 23.01.00 „Valsts vides dienests” izlietojums (1.tabulā).

1.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 059 907	6 086 768	6 044 069
1.1.	dotācijas	4 972 656	5 960 787	5 931 860
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	52 472	71 143	57 617
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
1.5.	valsts budžeta transferti	34 780	54 838	54 592
2.	Izdevumi (kopā)	5 059 907	6 086 768	6 043 633
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 864 447	5 275 055	5 231 984
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 864 447	5 275 055	5 231 984
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	195 460	811 713	811 649

2.tabula

Valsts vides dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

Kods	Programma	Apakšprogramma
21.00.00	Vides aizsardzības fonds	
21.13.00		Nozares vides projekti
23.00.00	Vides politikas īstenošana	
23.01.00		Valsts vides dienests
61.00.00	Kohēzijas fonda (KF) projektu un pasākumu īstenošana	
61.07.00		KF projekti (2007 – 2013)
62.00.00	ERAF projektu un pasākumu īstenošana	
62.06.00		ERAF projekti (2007 – 2013)
72.00.00	Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansēto projektu un pasākumu īstenošana	
72.06.00		Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansēto projekti

2.2. Darbības stratēģijās plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti, kā arī rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

3.tabula

Darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpilde 2015. gadā

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)	
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100	
<i>I. Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>							
23.01.00 Valsts vides dienests	Darbības rezultāts Nr.1 Izsniegtas atļaujas, licences, tehniskie noteikumi un ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegto A kategorijas atļauju skaits gadā	15	9	-6	-40.0	
		2014.gadā VVD apzināja 15 operatorus, kuriem 2015.gadā bija jāsaņem A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas. Atļauju izsniegšana ir atkarīga no operatora izpildītājiem pienākumiem: laikā iesniegta iesnieguma, termiņā sniegtas papildu informācijas un tml. Šajā gadā uzņēmumi ir samazinājuši savus ražošanas apjomus, kā rezultātā ir samazinājies izdoto A kategoriju atļauju skaits pret plānoto par - 40%.					
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Izsniegto B kategorijas atļauju skaits gadā	460	241	-219	-47.6	
		Saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 32. panta pirmo daļu B kategorijas atļauju izsniedz uz visu attiecīgās iekārtas darbības laiku. Plānošanas procesā izvērtētas Eiropas Savienības normatīvo aktu sagatavošanas tendences, kā arī izsniegto atļauju pārskatīšanas termiņi. Apkopojot datus, jāsecina, ka no jauna izsniegto atļauju skaits samazinās, bet palielinās grozītu atļauju skaits vai arī tas ir līdzvērtīgs izsniegto atļauju skaitam, jo esošie komersanti veic jau esošās atļaujas nepieciešamos grozījumus. Dati: 2011. gads – 286; 2012. gads – 348; 2013. gads – 247; 2014. gads – 276, 2015. gads – 202. Tā kā piesārņojošo darbību veicējiem ir izdotas atļaujas un tikai jauniem dalībniekiem tiek izdotas jaunas atļaujas, ir iestājies piesātinājums, kas ataino pieprasījuma samazinājumu pēc jaunām atļaujām, respektīvi,					

samazinājums – 47.6%.				
Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Izsniegto zemes dzīļu izmantošanas licenču skaits gadā	435	470	35	8.05
-				
Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Izsniegto atkritumu apsaimniekošanas atļauju skaits gadā	90	99	9	10.0
-				
Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai	25	21	-4	-16.0
Saskaņā ar MK 13.12.2011. noteikumu Nr.960 4.punktu VVD izsniedz licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai uz neierobežotu laiku vai uz īsāku laika posmu, ja tāds norādīts komersanta iesniegumā, kā arī veic nepieciešamos grozījumus vai anulē licenci. No jauna izsniegto licenču skaits samazinās, tai pašā laikā palielinās grozīto licenču skaits, jo VVD veic nepieciešamos grozījumus komersantiem jau izsniegtajās licencēs, bet jaunu komersantu skaits, kas vēlas uzsākt biznesu, samazinās. Personu skaits, kas darbojas bez licencēm, ir samazinājies un licences tiek izdotas tikai jauniem operatoriem. Tas norāda uz pieprasījuma izmaiņām, ko ataino izpildes samazinājums par 16,0% pret plānoto.				
Rezultatīvais rādītājs Nr.6 Izsniegto tehnisko noteikumu skaits gadā	1 600	1 438	-162	-10.13
-				
Rezultatīvais rādītājs Nr.7 Veikto ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu skaits gadā	300	303	3	1.0

		-			
Darbības rezultāts Nr.2 Veikta vides un dabas aizsardzības prasību ievērošanas kontrole	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Veikto A, B un C kategorijas piesārņojošo darbību pārbaužu skaits gadā	3 300	3 054	-246	-7.45
	-				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Darbību ar ķīmiskām vielām un maisījumiem pārbaužu skaits gadā	120	57	-63	-52.5
	VVD plānoja veikt tematiskās pārbaudes par darbībām ar ķīmiskām vielām un maisījumiem pie vismaz 15% operatoru no kopējā operatora skaita, kuri veic darbības ar ķīmiskām vielām un maisījumiem. Tomēr ņemot vērā augstu personāla mainību, kā arī ilgstoši vakantas inspektoru amata vietas 2015. gadā, šo plānu izdevās izpildīt tikai par 52,5%. Plānotajās integrētajās pārbaudēs viens no pārbaudāmiem nosacījumiem ir darbības ar ķīmiskām vielām un maisījumiem. 2015. gadā integrēto pārbaužu ietvarā tika pārbaudīti 754 operatori.				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Veikto pārbaužu skaits gadā dabas aizsardzības jomā	800	1 011	211	26.4
	Ņemot vērā iepriekšējā gada datus, VVD prognozē un plāno operatoru skaitu gadā, pie kuriem tiks veiktas pārbaudes dabas aizsardzības jomā. 2015.gadā veiktas neplānotas pārbaudes par zaudējumu apmēriem saistībā ar īpaši aizsargājamo nemedijamo un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem (jauna funkcija). Tāpat pastiprināti veikta kontrole zemes dziļi aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu ievērošanā, kā rezultātā plāns pārpildīts par 26.4%.				
Darbības rezultāts Nr.3 Nodrošināta ūdens bioloģisko resursu aizsardzība	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegto zvejas licenču skaits gadā	2 000	3 147	1 147	57.35
	VVD plānoja izsniedzamo zvejas licenču skaitu saskaņā ar iepriekšējo gadu pieprasījuma līmeni. To izdošana ir tieši atkarīga no iesniedzēju saimnieciskās aktivitātes un tā radītā pieprasījuma, kas arī ir cēlonis rezultatīvā rādītāja pārpildei – ir palielinājies pieprasījums par 57,35%. VVD 2015. gadā izsniedza zvejas licences normatīvajos aktos noteiktajos termiņos arī apstākļos, kad pieprasījums pārsniedza iepriekš plānoto (prognozēto) skaitu.				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Veikto pārbaužu skaits gadā	2 500	2 720	220	8.8

	zvejas jomā iekšējos ūdeņos				
	-				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Jūras zvejas noteikumu ievērošanas pārbaudes	2 000	2022	22	1.1
	-				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Zvejas tīklu tirdzniecības un aprites kārtības ievērošanas pārbaudes	16	41	25	156.25
	2014. gadā VVD noteikta funkcija – zvejas tīklu tirdzniecības un aprites kārtības ievērošanas pārbaudes atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Plānojot pārbauzu skaitu, ņemts vērā zvejas tīklu tirdzniecības vietu skaits. 2015. gadā veikti papildus organizatoriski pasākumi kontroles skaita palielināšanai, kas ir cēlonis rezultatīvā rādītāja izpildei par 156.25%.				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Jūras nozvejas datu verifikācijas pārbaudes	240	279	39	16.25
	2014. gadā VVD noteikta jauna funkcija - nozvejas datu verifikācijas pārbaudes atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Izmantojot Latvijas Zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēmu (LZIKIS) un Zvejas kuģu satelītnovērošanas sistēmu (VMS), kas ir pilnveidotas, un, veicot atsevišķus organizatoriskus pasākumus, ir bijis iespējams par 16 % pārsniegt plānotā izpildi.				
Darbības rezultāts Nr.4 Nodrošināta radiācijas drošības kontrole	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegto speciālo atļauju (licenču) darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem skaits gadā	225	180	45	-20.0
	VVD plānoja izsniedzamo speciālo atļauju (licenču) darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem skaitu saskaņā ar iepriekšējā gada datiem. To izdošana ir tieši atkarīga no iesniedzēju saimnieciskās aktivitātes un tā radītā pieprasījuma, kas arī ir cēlonis rezultatīvā rādītāja samazinājumam – ir samazinājies pieprasījums par – 20%.				
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2	200	200	0	0

		Operatoru skaits gadā, pie kuriem veiktas pārbaudes darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem				
		-				

2.3. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām

2015. gadā turpināta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) darbības stratēģijā 2014.–2016. gadam paredzētā vides aizsardzības institūciju, t.sk. VVD, kapacitātes paaugstināšana.

Pateicoties atbalstītajām jaunajām politikas iniciatīvām, VVD 2015. gadā iegādājās radiācijas avāriju prognozēšanas un lēmumu pieņemšanas atbalsta programmatūru (ARGOS) un nepieciešamos IT nodrošinājumus sistēmas darbībai, kā arī nodrošināja VVD RDC darbinieku apmācību darbam ar programmatūru. Iegādājoties programmatūru, tika arī nodrošināts, ka 3 gadus tiks saņemts konsultatīvais un tehniskais atbalsts ARGOS programmatūras lietošanai un pieeja programmatūras atjauninājumiem. Tas viss ļaus VVD turpmāk efektīvāk, precīzāk, operatīvāk rīkoties, pieņemt lēmumus un brīdināt iedzīvotājus.

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

2015. gadā VVD turpināja vai pabeidza vairāku ES fondu vai citu sadarbības programmu finansētu vai līdzfinansētu projektu īstenošanu.

VVD turpināja īstenot Kohēzijas fonda un ERAF, kā arī Latvijas-Šveices sadarbības programmas līdzfinansēto projektus, t.sk.:

- 1) VVD turpināja 3.4.1.4.aktivitātes (Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija) projektu ar ERAF līdzfinansējumu „**Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi**”. Laika posmā no 14.10.2015. līdz 11.12.2015. SIA „VIACON LATVIJA” ir izpildījusi līgumu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” dienvidu dīķa pagaidu pārklājuma izveide” (ID Nr. VVD/2015/19/CS/ERAF), t.i., izveidojusi Dienvidu dīķa pagaidu pārklājumu. Laika posmā no 30.09.2015. līdz 30.12.2015. PA „Intergeo” ir veicis līguma „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sērskābā gudrona/ grunts maisījuma sanācijas darbu pētniecisko darbu veikšana un priekšlikumu izstrāde tehniski-metodiskajiem risinājumiem” (ID Nr. VVD/2015/01/CS/ERAF) izpildi ~ 60% apjomā pret kopējo līguma summu. Saskaņā ar MK lēmumu un 15.12.2015. pieņemtajiem MK noteikumiem papildinājuma 3.4.1.4.aktivitāti „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija” ir paredzēta projekta dalīšana posmos, uzsākot projekta 2.posma īstenošanu ar 2016. gadu ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda ietvaros. 21.12.2015. starp VVD un VARAM noslēgti Vienošanās par projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu "Inčukalna sērskābie gudrona dīķi" sanācijas darbi” īstenošanu (identifikācijas Nr. 3DP/3.4.1.4.0/09/IPIA/VIDM/002) Grozījumi Nr.3.

- 2) Ir pabeigta ERAF līdzfinansētā projekta „**Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves sanācijas projekts 1. kārtā**” īstenošana. Par bīstamo atkritumu izgāztuves sanācijas darbu projekta izstrādi un sanāciju VVD bija noslēdzis līgumu ar SIA „*VentEko*”, savukārt par šo darbu inženiertehnisko uzraudzību ar SIA „*Geo Consultants*”. Kopējās darbu izmaksas sastādīja 6 806 828,38 (ieskaitot PVN) *euro*, no tām 70 % jeb 4 764 779,87 *euro* finansē ES.

- 3) Projekts „**Aprikojums operatīvai piesārņojošo darbību izraisīto smaku un smaku avotu un gaisa piesārņojuma (cietās daļiņas) identificēšanai sūdzību saņemšanas gadījumos**” īstenots aktivitātes ”Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība” ietvaros. Projekta kopējās izmaksas ir 374 809.60 eiro (t.sk. PVN), no tām ES finansējums ir 337 216. 20 eiro un 37 593.40 eiro valsts budžeta līdzfinansējums. Specializētā autotransporta piegādi un VVD darbinieku apmācību veicis uzņēmums SIA „*Labochema*”.

- 4) Latvijas-Šveices sadarbības programmas projekts „**Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā**” norit saskaņā ar darbu un laika plānu. Kopš 2013. gada no piecām piesārņotajām teritorijām Sarkandaugavā kopumā atsūknētas 693 tonnas peldošo naftas produktu, kas ir teju puse no kopējā prognozētā piesārņojuma apjoma (uz 25.08.2015.). Līdz 2017.gadam plānots turpināt jau uzsāktos sanācijas darbus, atsūknējot peldošo naftas produktu slāni, attīrot piesārņoto grunti un uzbūvējot rievsienu, lai novērstu atlikušā piesārņojuma nonākšanu Sarkandaugavas attekā. Kopējais finansējums ir 15,3 miljoni Šveices franki (CHF), no kuriem Šveices atbalsts ir 13 miljoni Šveices franki (CHF) un Latvijas līdzfinansējums – 2,3 miljoni Šveices franki (CHF).

2015. gadā VVD īstenoja vairākus Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAF) finansētos projektus.

Projektā „**Valsts vides dienesta ierēdņu un darbinieku apmācības Valsts administrācijas skolā** (LVAF finansējums 4 500,00 *euro*) semināros unursos apmācīti VVD ierēdņi un darbinieki. Projekta īstenošanas rezultātā ir paaugstināta vides aizsardzības iestāžu darbinieku darbības efektivitāte un zināšanas, uzlabota savstarpējā sadarbība un veicināta citu tiesībsargājošo un kontrolējošo iestāžu izpratne par noziegumiem pret dabu, kā arī attīstīta savstarpējā dažādu iestāžu sadarbība.

Projektā “**Valsts vides dienesta starptautiskās un starpinstitucionālās sadarbības veicināšana un kapacitātes stiprināšana vides piesārņojuma un dabas resursu ilgtspējības izmantošanas kontroles jomā saistībā ar 1973.gada Starptautisko Konvenciju**” (LVAF finansējums 4 820,00 *euro*) VVD organizēja 3 pieredzes apmaiņas seminārus Polijā (1) un Lietuvā (2). Projekta īstenošanas rezultātā ir paaugstināta vides aizsardzības iestāžu darbinieku kvalifikācija. Tāpat veicināta starpvalstu sadarbība jūras akvatorijas piesārņojuma gadījumu izmeklēšanā un zvejas noteikumu ievērošanas kontrolē.

“**Valsts vides dienesta kapacitātes paaugstināšana starptautiskajā vides institūciju sadarbības tīklā (IMPEL) 2015. gadā**” (LVAF finansējums 4 280,00 *euro*) projekta ietvaros VVD piedalījies IMPEL Ģenerālajā Asamblejā un nacionālo

koordinatoru sanāksmē Luksemburgā, IMPEL TFS konferencē Slovēnijā, seminārā “Enforcement Actions Project” Vācijā, seminārā “Notikušo rūpniecisko avāriju izvērtēšana – ko no tā mācīties” Francijā. Projekta īstenošanas rezultātā ir paaugstināta vides aizsardzības iestāžu darbinieku kvalifikācija vides normatīvo ieviešanā un īstenošanā – gan atļauju izdošanā, gan pārbaužu veikšanā.

Projektā **“Angļu valodas apmācības Valsts vides dienesta nodarbinātajiem”** (LVAf finansējums 910,00 *euro*) paaugstinātas VVD nodarbināto angļu valodas zināšanas un lietošanas prasmes.

Projektā **„Lašveidīgo zivju sugu genofonda saglabāšana”** (LVAf finansējums 38 340,00 *euro*) VVD organizēja 549 reidus iekšējos ūdeņos, jūrā un jūras piekrastē, pastiprinot zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanas kontroli. Projekta īstenošanas rezultātā veicināta dabas resursu ilgtspējīga izmantošana, kā arī Latvijas iekšējo ūdeņu lašveidīgo zivju sugu bioloģisko daudzveidības saglabāšana.

“Vides aizsardzību iestāžu amatpersonu kvalifikācijas un kompetences celšana atkritumu pārrobežu sūtījumu jautājumos” (LVAf finansējums 5 000,00 *euro*) projekta ietvaros VVD organizējis apmācību seminārus par pārrobežu atkritumu sūtījumiem un vairākus praktiskus izbraukuma seminārus. Tāpat organizēts pieredzes apmaiņas seminārs ar Baltijas valstu vides inspektoriem. Projekta īstenošanas rezultātā paaugstināta vides aizsardzības iestāžu darbinieku darbības efektivitāte un zināšanas, kā arī uzlabota Baltijas valstu sadarbība.

Projekta **“Vidē emitēto piesārņojumu datu objektīvā novērtēšana dabas resursu nodokļa aprēķinos”** (LVAf finansējums 9 800,00 *euro*) ietvaros veikta vidē emitēto piesārņojumu datu iegūšana un tālāka to salīdzināšana un izvērtēšana dabas resursu nodokļa aprēķinos.

Projektā **“Valsts vides dienesta darbinieku kvalifikācijas un kompetences celšana atļauju sagatavošanā”** (LVAf finansējums 5 482,00 *euro*) VVD noorganizējis divus divu dienu apmācību seminārus VVD inspektoriem un ekspertiem. Projekta īstenošanas rezultātā stiprināta Valsts vides dienesta darbinieku kvalifikācija un kompetence atļauju sagatavošanā.

Papildinātas darbinieku zināšanas par atļauju sagatavošanas pamatprincipiem.

Projektā **“Valsts vides dienesta inspektoru un ekspertu kvalifikācijas celšana zemes dzīļu izmantošanas jomā”** (LVAf finansējums 5 907,00 *euro*) kopumā organizēti 5 apmācību semināri par vairākiem zemes dzīļu izmantošanas tematiem VVD ekspertiem un inspektoriem, kā arī pašvaldību darbiniekiem un citu valsts iestāžu darbiniekiem. Projekta īstenošanas rezultātā stiprināta Valsts vides dienesta darbinieku un citu valsts iestāžu kvalifikācija zemes dzīļu izmantošanas jomā.

Projektā **“Dalības nodrošināšana Starptautiskās atomenerģijas aģentūras tehniskās sadarbības projektā”** (LVAf finansējums 8 100,00 *euro*) VVD veica 5% nacionālā līdzmaksājuma iemaksu SAEA tehniskās sadarbības fondā, lai ar 2016. gada 1. janvāri uzsāktu 2 gadu nacionālo tehniskās sadarbības projektu LAT9013 “Stiprināt nacionālo kapacitāti radiācijas drošības un kodoldrošības jomā” (“Strengthening Capacities in Nuclear and Radiation Safety and Nuclear Security”).

Projekts LAT9013 paredz nodrošināt Latvijas institūciju, kas atbild par radiācijas drošību un kodoldrošību, darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanu, sniegt atbalstu radona gāzes monitoringa programmas uzsākšanai un nacionālā regulatora (RDC) stiprināšanu.

2015. gadā turpinājās dalība divos LVAF NVO projektos.

Projektā „**Gaisa kvalitātes kontrolei nepieciešamās programmatūras iegāde un lietotāju apmācību praktiskā darba veikšanai**” (LVAF finansējums 31 623,00 *euro*) sadarbībā ar Latvijas Vides pārvaldības asociāciju VVD vajadzībām iegādāta gaisa piesārņojuma modelēšanas programmatūras lietošanas licence 5 lietotājiem un 4 portatīvie datori, kā arī nodrošināta VVD darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par gaisa piesārņojuma emisijām.

Projekta “**Piesārņojuma izkļiedes novērtējums Rīgas Brīvostas beramkravu rajonam un piesārņojuma emisiju samazināšanas pasākumu plānošana**” (LVAF finansējums 9 832,00 *euro*) īstenošana notika sadarbībā ar Latvijas Vides pārvaldības asociāciju.

Projekta īstenošanas rezultātā ir izstrādāti ieteikumi gaisa piesārņojuma emisiju samazināšanas un kontroles pasākumi, kas saistīti ar attiecīgo operatoru piesārņojošām darbībām, veikšanai.

VVD turpināja sadarbību ar Beļģijas nacionālo radioelementu institūtu (IRE-ELiT), kas darbojas Beļģijas Ekonomikas ministrijas finansētās nacionālās programmas ietvaros. 2015. gadā notika semināri RDC darbiniekiem par ciklotrona licencēšanas un inspicēšanas procesu, ievērojot, ka Latvijā ir uzbūvēts ciklotrons (SIA “Nukleārās medicīnas centrs”), kas nodrošinās radiofarmaceitisko preparātu ražošanu, izmantošanai diagnostikā. 2015. gada novembrī sagatavoti priekšlikumi sadarbības jomām 2016. gadā (gatavība un rīcība radiācijas avārijās, jonizējošā starojuma avotu fiziskā aizsardzība).

VVD turpināja sadarbību ar Amerikas Savienoto Valstu Enerģijas departamenta Valsts kodoldrošības pārvaldes (NNSA) pilnvaroto pārstāvi Pacific Northwest National Laboratory (PNNL) Globālo draudu samazināšanas programmas (GRTI) ietvaros. 2015. gadā noslēgti sadarbības līgumi par fiziskās aizsardzības sistēmu uzlabojumiem valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektos – Valsts asinsdonoru centrā, LVĢMC pārvaldībā esošajā radioaktīvo atkritumu glabātavā “Radons” un Salaspils kodolreaktorā, kā arī uzsākti darbi pie drošības sistēmu montāžas un esošo pilnveidošanas visos 3 objektos.

VVD turpināja 2014. gadā uzsākto SAEA Tehniskās sadarbības programmas nacionālo projektu LAT9012 „**Strengthening of the Regulatory Infrastructure**” (SAEA finansējums 74 000 *euro*). Projekta ietvaros nodrošināta RDC darbinieku dalība apmācībuursos par sagatavotību un komunikāciju radiācijas un kodolavāriju situācijās Beļģijā, dalība apmācību seminārā par sagatavotību un reaģēšanu publiskos pasākumos ASV un dalība 6.Eiropas radiācijas drošības izglītības un apmācību fonda darba sanāksmē Grieķijā. 2015. gada februārī Latvijā notika SAEA ekspertu misija RDC lietotās ‘Uzraudzības institūcijas informācijas sistēmas RAIS’ funkcionalitātes uzlabošanai atbilstoši RDC nepieciešamībām. Papildus pasūtītas dažādas radiācijas

mēriekārtas, kā arī 1000 pasīvo ilgtermiņa radona gāzes koncentrācijas mērījumu detektoru, kurus plānots izmantot aptuveni 500 Latvijas mājsaimniecībās 6-10 mēnešu garumā. Šī informācija ļaus iegūt priekšstatu par radona gāzes koncentrāciju mājokļos un izstrādāt radona gāzes rīcības plānu, kura izveidi nosaka Eiropas Savienības prasības, kā arī sniegt ieteikumus rīcībām, ja gadījumā radona gāzes satura līmenis pārsniedz pieļaujamo koncentrāciju dzīvojamās mājās.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā:

2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā

VVD zvejas kontroles funkciju veikšanai sadarbojas ar Zemkopības ministriju makšķerēšanas karšu identificēšanā, ar Iekšlietu ministriju personu identificēšanā, personības noskaidrošanā, kā arī Sodu reģistra izmantošanā, ar Valsts un pašvaldību policiju, NBS Jūras spēku Krasta apsardzi un Valsts Robežsardzes dienestu zvejas kontrolē. NBS apmāca VVD darbiniekus laivu vadīšanā un cilvēku glābšanā. 2015. gadā sadarbībā ar Krasta apsardzi jūrā tika veiktas 18 pārbaudes.

VVD LD sagatavo nepieciešamo informāciju LVĢMC ikgadējai Derīgo izrakteņu krājumu bilances sagatavošanai. LVĢMC sagatavo informāciju atradņu pasēm, limitus un citu informāciju zemes dzīļu izmantošanas licenču izsniegšanai.

2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos

VVD vides aizsardzību, zveju, radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izdod un saskaņo atļaujas, licences, tehniskos noteikumus un citus administratīvos aktus piesārņojošo darbību veikšanā un dabas resursu izmantošanā.

Vides aizsardzības jomā VVD izdod:

A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas, apliecinājumus C kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, paziņojumus par atkritumu pārrobežu pārvietošanu / sūtījumiem, ūdens resursu lietošanas atļaujas, zemes dzīļu izmantošanas licences, dabas resursu lietošanas atļaujas, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas, speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem, licences tādu produktu tirdzniecībai, kuru sastāvā ir paaugstināts organisko šķīdinātāju saturs, licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā, tehniskos noteikumus, kā arī veic paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.

VVD radiācijas drošības jomā izdod speciālās atļaujas (licences) darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, kā arī izsniedz individuālās dozu uzskaites grāmatīņas darbiniekiem, kuri veic darbības ar jonizējošā starojuma avotiem.

VVD RDC nodrošina radiācijas drošības un kodoldrošības ekspertu atestācijas komisijas darbu, kura veic radiācijas drošības un kodoldrošības eksportu atestāciju.

VVD zveju reglamentējošā jomā izdod: licences rūpnieciskajai zvejai iekšējos ūdeņos, licences zvejai piekrastes ūdeņos, licences zvejai jūras ūdeņos, licences zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos, kā arī izsniedz zvejas žurnālus zvejai

piekrastes ūdeņos, zvejas žurnālus rūpnieciskajai zvejai iekšējos ūdeņos, Eiropas Kopienas zvejas žurnālus.

VVD ZKD pēc Eiropas Komisijas prasībām un saskaņā ar ES normatīvajiem aktiem zvejas kontroles jomā, ir uzstādījusi zem Latvijas karoga esošajiem zvejas kuģiem elektroniskas reģistrēšanas un ziņošanas sistēmas (ERS) klienta programmatūru.

VVD ZKD ārvalstu zinātniskās pētniecības kuģiem izsniedz speciālo atļauju zinātniskās izpētes darbu veikšanai Latvijas teritoriālajā jūrā, kontinentālajā šelfā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā.

VVD informācijas sistēmā „TULPE” piedāvā šādus e-pakalpojumus:

A un B kategorijas piesārņojošo darbības atļauju un C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, tehnisko noteikumu izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, licenču darbībām ar aukstuma aģentiem izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana.

VVD veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā, Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā, zvejas ar Latvijas zvejas kuģiem kontroli ES dalībvalstu, valstu, kas nav ES dalībvalstis, starptautiskajos ūdeņos, radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli.

2.6. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām

Administratīvo procesu sakārtošanai VVD izdeva iekšējos noteikumus par reprezentācijas izdevumiem paredzēto līdzekļu izmantošanas kārtību, kā arī aktualizēja iekšējo kārtību, kādā VVD veic publiskos iepirkumus. Aktualizēti iekšējie noteikumi par kārtību, kādā VVD struktūrvienības nodrošina izsniegto atļauju un citu vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto dokumentu numerāciju.

Vienotas pieejas nodrošināšanai atļauju izdošanas jomā VVD izstrādāja un/vai aktualizēja šādus metodiskos materiālus ekspertiem: Pamatprasību noteikšana DUS B kategorijas piesārņojošās darbības atļauju C sadaļā; Tehnisko noteikumu izsniegšanas procedūra un Atzinuma, kurā norādīts, ka iesniegumā minētās darbības veikšanai tehniskie noteikumi nav nepieciešami, izdošanas process; Vadlīnijas par derīgo izrakteņu ieguvī “Cēloņu – seku sakarība, mainoties informācijai par atradni, un ieguvī”; Iekšējie noteikumi VVD administratīvo aktu publicēšanai tīmekļa vietnē un VVD iekšējā sistēmā; Vienota monitoringa pārskata forma.

Vienotas pieejas nodrošināšanai kontrolē VVD 2015. gadā izstrādāja smaku pārbaudes protokola veidlapu, darba lapu zemes dziļju kontrolē, kritērijus soda apmēra noteikšanai par pārkāpumiem dzīvnieku novietnēm, lauksaimnieka apliecinājumu par atbilstību mēsļu uzglabāšanai uz lauka, moduli ziņojuma veidlapai par darbībām ar ķīmiskām vielām un maisījumiem, to kontroli, pārbaudes akta

veidlapu par bioloģisko resursu kontroli iekšējos ūdeņos un jūras piekrastē, izņemšanas protokola veidlapu par nelikumīgi izmantotiem aizliegtiem zvejas rīkiem un līdzekļiem un nelikumīgi izmantotiem nemarkētiem zvejas tīkliem, sagatavoja palīgmateriālu inspektoriem par bioeļļas lietošanas kontroli mežizstrādē, kā arī aktualizēja palīgmateriālu inspektoriem par vides aizsardzības prasību ievērošanas kontroli attiecībā uz fluorētām siltumnīcefekta gāzēm.

2015. gadā izstrādāta procedūra sēra satura kuģu degvielā kontroles veikšanai, veikta inspektoru instruēšana un iegādāts nepieciešamais aprīkojums, lai nodrošinātu *Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvā 1999/32/EK, ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem un ar ko groza Direktīvu 93/12/EEK, 2012. gada 21. novembra Direktīvā 2012/33/ES, ar ko groza Padomes Direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz sēra saturu flotes degvielā un Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2015/253* noteikto prasību izpildi attiecībā uz inspekcijām, degvielas paraugiem un ziņošanu.

Lai efektīvāk izmantotu budžeta līdzekļus un rastu papildu nepieciešamos finanšu resursus nozares prioritāro problēmu risināšanai, zvejas kontrolē tiek attīstītas un izmantotas tehnoloģijas – informācijas sistēmas un moderns aprīkojums, tādējādi fiziskās kontroles atbalstot ar datu bāzēs automātiski izskaitļojamiem iespējamiem pārkāpumiem un riska objektiem. Piemēram, jūras nozvejas datu verificācijas pārbaudes VVD kopš 2015. gada jūlija tiek veiktas automātiski Latvijas Zivsaimniecības integrētajā kontroles un informācijas sistēmā (LZIKIS). No 2013. gada septembra līdz 2015. gada jūnijam VVD to veica manuāli.

2015. gadā Zemkopības ministrija savā pārziņā esošajā LZIKIS iekļāva līdz šim VVD pārziņā esošās Zvejas darbību elektroniskās reģistrēšanas un ziņošanas sistēmas (ERS) funkcionalitāti, kas bija nepieciešama efektīvai un visaptverošai zvejas produktu izsekojamībai. LZIKIS nodrošina informācijas apkopošanu par zveju, zvejas pārkāpumiem, zivju izkraušanu, zivju cenām, zvejas kuģu sarakstiem un zvejnieku un zivju pircēju reģistru.

Ar 2015. gada 20. aprīli Latvija pilnībā pārgāja uz zvejas darbību elektronisko reģistrēšanu un ziņošanu, atsakoties no papīra zvejas žurnālu pildīšanas.

Ar 2015. gadu Valsts vides dienests (VVD) ieviesis apbalvojumu “*Zaļās izcilības balva*” uzņēmumiem, kuri īsteno atbildīgu vides aizsardzības politiku, tostarp visaugstākajā līmenī ievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī pēc savas iniciatīvas veic pasākumu kopumu ietekmes uz vidi samazināšanai.

Izstrādāta vides pārkāpumus fiksējošā mobilās lietotne „Vides SOS” ar mērķi veicināt sabiedrības atbildīgu attieksmi pret vidi un izglītēt par tās saudzēšanu, kā arī valsts, pašvaldību un nevalstisko organizāciju sadarbību vides aizsardzības jomā. Projekts tapis ar LVAF finansiālu atbalstu.

3. Personāls

Amata vietu skaits VVD 2015. gada 1. janvārī ir 313, no tām 26 ir vakances. (2015. gadā 1. novembrī tika izveidota 1 amata vieta – VVD Licenču daļas vecākā eksperta amats).

VVD 2015. gadā vidējais ierēdņa amata vietu skaits ir 241.8, no tām faktiskais vidējais – 218.5, savukārt darbinieku vidējais amatu vietu skaits ir 71.5, no tām faktiskai vidējais – 68.5.

2015. gadā iestādē ir vērojama liela kadru mainība. VVD valsts civildienesta attiecības/darba tiesiskās attiecības ir nodibinājis ar 39 nodarbinātiem, bet ar 40 nodarbinātiem valsts civildienesta attiecības/darba tiesiskās attiecības ir pārtrauktas.

No visiem iestādē strādājošajiem 56% ir sievietes, 44% - vīrieši.

88% iestādē strādājošajiem ir augstākā izglītība un 12% vidējā izglītība.

Sadalījums pa vecuma grupām:

18-29 gadi – 23%

30-39 gadi – 24%

40-49 gadi – 20%

50-59 gadi – 24%

60-69 gadi – 9%

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2015. gadā Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē turpināti saturiski un tehniski uzlabojumi.

Īpaši pasākumi zivju resursu aizsardzības jomā:

2015. gada 4. decembrī VVD ZKD, kas nodrošina zivju resursu kontroles uzraudzību un metodisko vadību, organizēja dienesta inspektoru un pilnvaroto personu (sabiedrisko inspektoru) sanākumi. Tās laikā VVD ZKD izteica atzinību labākajiem sabiedriskajiem inspektoriem un prezentēja informāciju par abu pušu divu gadu kopdarbu. Abas puses nolēma turpmāk ciešāk sadarboties un pilnveidot savu darbu, kā arī informēt un savstarpēji konsultēties par pārkāpumu fiksēšanu un nelegālo zvejas un makšķerēšanas rīku izņemšanu no ūdenstilpēm un tālāku rīcību ar tiem. VVD sabiedrisko inspektoru apmācības un kopīgs darbs ar valsts inspektoriem vērtējams ļoti atzinīgi. Baltijā šādu sadarbību zivju resursu aizsardzībā īsteno vienīgi Latvijā, kā arī Eiropā šāda prakse ir maz attīstīta.

Komunikācija ar plašsaziņas līdzekļiem:

2015. gadā VVD publiskajā telpā izplatījis rakstus un preses relīzes par vides aizsardzību, zvejas kontroli un radiācijas un kodoldrošības uzraudzību. VVD arī sadarbojās ar vairākiem žurnālistiem publikāciju tapšanā, kas saistītas ar Valsts vides dienesta kompetenci. Visas publikācijas atrodamas arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas tīmekļa vietnē www.varam.gov.lv. Aktuālā informācija rakstisku atbilžu un interviju veidā sniegta un publicēta ziņu aģentūrās,

nacionālajos drukātajos medijos, radio un televīzijas raidījumos, kā arī interneta ziņu portālos, reģionālajos laikrakstos un šo reģionālo mediju un pašvaldību interneta portālos, kā arī uzziņu literatūrā.

- Aktuālā informācija publicēta arī Valsts vides dienesta *Twitter* profilā.
- VVD aktīvāku sadarbību ar medijiem veicinājusi uz pilnu slodzi algota darbinieka, sabiedrisko attiecību speciālista, darbība.

Sadarbība ar jauniešiem un studentiem:

- Sadarbības veicināšanai ar jauniešiem un studentiem VVD kārtējo gadu iesaistījās Valsts pārvaldes atvērto durvju dienā, sniedzot iespēju interesentiem gan grupā, gan individuāli iepazīties ar dienesta inspektoru un ekspertu darbu astoņās reģionālajās vides pārvaldēs un Radiācijas drošības centrā.
- VVD reģionālo vides pārvalžu vadība un inspektori aktīvi iesaistās augstskolu vieslekcijās, informējot un izglītojot skolēnus un jauniešus par vides tematiem un VVD funkcijām un uzdevumiem, īstenojot vides aizsardzības, zvejas, radiācijas drošības un kodoldrošības normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzību un kontroli Latvijas Republikas teritorijā.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

Sabiedrības viedoklis noskaidrots/izzināts organizēto semināru, lekciju, prezentāciju, nodarbību un citu publisku pasākumu un kopīgo sanāksmju laikā ar vides dienesta sadarbības partneriem. Rīkotas tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem, zemes īpašniekiem, veikta konsultāciju sniegšana licenču, atļauju un cita veida dokumentācijas noformēšanā uz vietas reģionālajās vides pārvaldēs, Radiācijas drošības centrā, Zvejas kontroles departamentā un Centrālajā struktūrvienībā. Regulāri sniegta informācija Valsts vides dienesta informatīvajās sanāksmēs.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Valsts vides dienests turpinājis sadarbību ar vides jomas nevalstisko sektoru, kā arī uzņēmumu biedrībām un citām organizācijām, kuru darbības jomas saistītas ar vides dienesta kompetencēm. Sadarbība šajā sfērā plaši notiek gan reģionālajā līmenī, gan centrāli. VVD sadarbojas ar Vides konsultatīvo padomi, kuras darbības mērķis ir veicināt sabiedrības līdzdalību vides politikas izstrādē un īstenošanā. 2015.gadā sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām, īstenoti divi projekti, kuru rezultātā VVD efektīvāk veic kontroli un atļauju izsniegšanu gaisa aizsardzības jomā.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

2016. gada VVD galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir noteikti 2016.gada VVD galveno darbu plānā un VVD stratēģijā 2014.-2016.gadam.

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

2014.gadā tika izstrādāta Valsts vides dienesta vispārējās apmācību sistēma, un 2015.gadā ir uzsākta tās ieviešana (piemēram, apmācību semināri inspektoriem un ekspertiem zemes dzīļu izmantošanas jomā).

5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām funkcijām nodrošināt atļauju, licenču un tehnisko noteikumu izsniegšanu, derīgo izrakteņu atradņu pasu un limitu izsniegšanu.

Veikt vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroli, t.sk. dabas un dabas resursu aizsardzības un ūdens bioloģisko resursu aizsardzības kontroli, kā arī radiācijas drošības kontroli.

Paredzēti pasākumi VVD struktūrvienību vienotas prakses veidošanai atļauju izdošanā un vides aizsardzības kontrolē:

- Pārbaudes aktu formas radiācijas drošībā aktualizācija;
- Jaunu administratīvo aktu formu izstrāde (licences, reģistrācijas apliecības, lēmumi) radiācijas drošībā, ievērojot, ka no 01.01.2016. stājās spēkā jaunā licencēšanas/reģistrācijas kārtība darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem; aktualizēta nomenklatūra, pilnveidota dokumentu iekšējā aprīte, izstrādāti skaidrojoši materiāli par licencēšanas un reģistrēšanas kārtību.
- Vadlīnijas "Ziņojuma noformēšanas darbību secības aplikācijā VIDES SOS pamācība";
- Kontroles lapa "Lauksaimnieku kontroles lapa";
- Aktualizēta veidlapa, kas izmantojama gatavojoties inspekcijām pie operatoriem; kā arī uzlabota pārbaudes akta forma;
- Izstrādāts sākotnējais priekšlikums darbību ar jonizējošā starojuma avotiem licencēšanas un reģistrācijas procedūrai.
- Algoritms smaku traucējumu novērtēšanai;
- Uzraudzības kritēriji (ekspertiem);
- Procedūras, kādā tiek izsniegtas un pārskatītas A kategorijas un B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas izstrāde;
- Procedūras, kādā tiek izsniegti, grozīti un atcelti C kategorijas piesārņojošas darbības Apliecinājumi, izstrāde;
- Emisiju limitu projekta satura vērtēšanas kritēriju izstrāde.

2016. gadā plānots nodrošināt sēra satura noteikšanu kuģu degvielā Latvijas ostās ienākošajiem kuģiem (provizoriski 82 degvielas paraugi), izpildot Eiropas komisijas prasības sēra satura kontrolē kuģu degvielā: pārbaudīti 10% kuģu gadā no Latvijas

ostās ienākušo kuģu kopskaita, 40% pārbaudītajiem kuģiem paņemti sēra satura degvielā paraugi, kontroles un paraugu ņemšana ir vienota, atbilstoša prasībām un profesionāla.

2016.gadā tiks īstenots Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda atbalstīts projekts “Zvejas kontroles uzlabošana”, kura ietvaros tiks pilnveidota kuģu satelītnovērošanas sistēmas (VMS) darbība, paaugstināta VVD zvejas kontroles inspektoru kvalifikācija, organizējot 25 VVD jūras un piekrastes zvejas kontroles inspektoru apmācību - “Drošības pamatkurss”, 25 VVD jūras un piekrastes zvejas kontroles inspektoru apmācību “Faktu, notikumu vietas nostiprināšana izmantojot foto/video tehniku” un 10 VVD zvejas kontroles inspektoru pieredzes apmaiņu ar Igaunijas zvejas kontroles inspektoriem.

Paredzēts veikt VVD struktūrvienību, kā arī inspektoru un ekspertu darba uzraudzību.

VVD uzsāks projektu “Radona gāzes mērījumi Latvijas mājssaimniecībās”, lai apzinātu faktisko situāciju par radona gāzes koncentrāciju Latvijā, izsniedzot bezmaksas detektorus mājssaimniecībām. VVD informēs sabiedrību par radona gāzes ietekmi.

5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi

2016. gadā plānotas šādas aktivitātes:

- 1) IMPEL aktivitātes;
- 2) sadarbība ar SAEA ekspertiem;
- 3) Lietuvas – Latvijas vides aizsardzības institūciju direktoru tikšanās Lietuvā;
- 4) sadarbība ar OPCW (Ķīmisko ieroču Aizliegšanas Veicināšanas Organizācija) Tehnisko sekretariātu;
- 5) Baltijas valstu un Baltkrievijas vides aizsardzības institūciju vadītāju tikšanās Latvijā;
- 6) Baltijas valstu nacionālo regulatoru radiācijas drošības un kodoldrošības jomā seminārs Igaunijā;
- 7) sadarbība ar ASV Atlantijas ziemeļrietumu laboratoriju (Pacific Northwest National Laboratory) globālo draudu mazināšanas iniciatīvas (Global Threat Reduction Initiative (GTRI)) ietvaros;
- 8) sadarbība ar Beļģijas Radioelementu institūtu (Institute for Radioelements and its subsidiary IRE ELiT);
- 9) HELCOM Piesārņojuma slodzes samazināšanas darba grupa;
- 10) HELCOM Jūrlietu (Maritime) un Reaģēšanas (Response) darba grupas;
- 11) Eiropas Komisijas organizētās Zvejas kontroles ekspertu grupas sanāksmes par FLUX un Elektroniskās ziņošanas sistēmas (ERS) darbību, pārvaldību un uzlabojumiem.